

Силабус курсу:

ОК 07 «ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ»

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	017 «Фізична культура і спорт»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	4
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит
Автор курсу та лектор:	

доктор пед .наук Адирхаєв Сослан Георгійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри фізичної культури і спорту

посада

adyrkhaiev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380964235853

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

доктор псих. наук, професор Шамич Олександр Миколайович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри фізичної культури і спорту

посада

shamych@snu.edu.ua

електронна адреса

+380677482313

телефон

Viber за номером

месенджер

за розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором;

2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Цілі вивчення курсу:	Метою вивчення дисципліни «Історія фізичної культури та спорту» є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців для формування професійної самосвідомості, морально-етичних цінностей, а також усвідомлення причетності до світової історичної спадщини і традицій у сфері фізичної культури. Предмет вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань про виникнення та розвиток засобів, форм, методів, ідей та теорій в історії фізичної культури і спорту. Завдання дисципліни: - формування системи знань про процеси становлення і розвитку фізичної культури і спорту на різних етапах історії людства; - висвітлення значення, ролі та місця фізичної культури і спорту в житті суспільства на кожному етапі його розвитку; - розвиток наукового світогляду, історичної самосвідомості та критичного мислення; - підвищення загального рівня культури, розширення кругозору і збагачення знань у сфері фізичної культури і спорту; - ознайомлення з історією зародження Олімпійських ігор у Стародавній Греції, періодом їх відродження та розвитком сучасного олімпійського руху в світі і Україні; - набуття практичних навичок роботи з історичною і науковою літературою, критичного аналізу документів і першоджерел; - формування вміння застосовувати здобуті знання в професійній діяльності, орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури і спорту, а також оцінювати спортивні події та явища.
Результати навчання:	Згідно з вимогами ОПП здобувачі повинні: знати: ✓ основні терміни і поняття дисципліни та еволюцію їх розвитку; ✓ періодизацію та джерела вивчення історії фізичної культури; ✓ теорії походження фізичної культури; ✓ особливості фізичної культури в Стародавні часи та їх значення на сучасність; ✓ особливості фізичної культури у Середні віки; ✓ вплив християнської релігії на розвиток фізичного виховання; ✓ особливості формування національних систем фізичного виховання у XVIII-XIX ст. в Європі; ✓ початок та особливості розвитку спорту Нового часу; ✓ витоки формування наукових основ розвитку спорту; ✓ витоки фізичної культури в Україні, та етапи її розвитку; ✓ сучасний стан розвитку фізичної культури в Україні. вміти: ✓ правильно, логічно відтворювати навчальний матеріал; ✓ розуміти основоположні теорії і факти; ✓ наводити власні приклади на підтвердження нових думок; ✓ правильно застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; ✓ закріплювати знання, набуті на лекціях і в процесі самостійної роботи; ✓ протягом усього навчання самостійно вивчати основну і додаткову літературу; ✓ виробити уміння застосовувати набуті знання у професійній діяльності, для

	орієнтації в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури, оцінки спортивних подій та явищ; ✓ застосовувати історичні і теоретичні знання у розв'язанні виховних, педагогічних та освітніх завдань у практичній роботі. В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати; здатність логічно та критично мислити, креативно діяти; планувати та управляти часом, презентувати себе і свою позицію; діяти відповідально тощо.
--	--

Передумови до початку вивчення:	Базові знання рівня ЗОШ
--	-------------------------

МЕТА КУРСУ (НАБУТІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних **компетентностей**:

- ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і
- ЗК4. Здатність працювати в команді.
- ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
- СК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
- СК5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.
- СК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПР12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

СТРУКТУРА КУРСУ

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Історія фізичної культури та спорту” як навчальна і наукова дисципліна	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,5	Вступ до курсу, значення, зміст та завдання предмету. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Періодизація та джерела вивчення історії фізичної культури	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,5	Передумови виникнення і розвитку фізичних вправ та ігор у первісному суспільстві. Теорії походження фізичної культури: теорія трудової діяльності, теорія ігрової діяльності, теорія зайвої енергії	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Фізична культура стародавнього світу	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,5	Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури стародавнього світу. Значення фізичного виховання в житті Стародавньої Греції. Зміст античної гімнастики. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму. Особливості фізичної культури у країнах Стародавнього Сходу та Америки.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Фізична культура епохи середньовіччя	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,5	Особливості європейської фізичної культури в Середні віки. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу. Лицарська система фізичного виховання. Розвиток фізичної культури серед селян та ремісників-міщан європейських країн. Вплив християнської релігії на розвиток фізичного виховання. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Фізична культура нового часу	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,4	Передумови формування національних систем фізичного виховання у XVIII XIX ст. Особливості німецької, шведської, французької та сокільської систем фізичного виховання. Утворення нових форм та структур фізичного виховання: релігійних, жіночих, робітничих. Скаутський рух.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Особливості розвитку спорту Нового часу	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,4	Англійська система фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту. Формування наукових основ розвитку спорту.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

7.	Витоки фізичної культури в Україні	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,4	Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу. Особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби. Розвиток фізичного виховання та спорту в античних державах Північного Причорномор'я. Значення фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	денна 2/0/4 заочна 0,2/0/0,4	Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні. Особливості розвитку фізичної культури і спорту в Східній Україні у XIX-XX ст. Особливості розвитку фізичної культури в Західній Україні (кінець XIX-30-ті рр. XX ст.). Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини. Особливості спортивного руху в Закарпатті та Буковині у першій третині XX ст. Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно гімнастичного руху. Розвиток спорту за часів УРСР. Зародження організаційних, програмно нормативних та науково-методичних основ системи фізичного виховання.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Фізична культура та спорт в Україні у XX столітті.	денна 2/0/4 заочна 0,2/0/0,4	Фізична культура та спорт в Україні у XX столітті. Україна в олімпійському русі. Проблеми та перспективи спортивного руху в Україні. Спортивний рух української діаспори.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література

1. Бакіко І., Дмитрук В. Історія фізичної культури: навчальний посібник / 1. Бакіко І., Дмитрук В., Луцьк: Витд-во ЛНТУ, 2013. 93 с.
2. Боротьба. Енциклопедія в запитаннях і відповідях. Навчальне видання / М.М. Булатова.-К.: Олімпійська література, 2017 р. – 576 стор.- іл.
3. Бубка С.Н., Булатова М.М. Олімпійське сузір'я України: Тренери - К.: Олімп. л-ра, 2011 р. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського
4. Бутовський О.Д. Вибрані твори. Упорядники В.В. Драга, М.Д.Зубалій, друге видання, переробл. і допов.-К.: ВАТ «Поліграфкнига», 2007.-228 с. з іл.
5. Василюк, Василь Миколайович. Історія фізичної культури : [навч.-метод. посіб.] / Василь Василюк ; М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : Волин. обереги, 2015. — 307 с. : іл., портр. — Бібліогр.: с. 301–305 та наприкінці розд.
6. Вербицький В. А. Історія фізичної культури та спорту в Україні : [навчальний посібник] / В. А. Вербицький, І. Г. Бондаренко. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 340 с. Київ – 1913.
7. Перша Російська Олімпіада / С.Н. Бубка, М.М. Булатова.-К.: Олімп. літ., 2013.-232 с. – іл.
8. Кошева, Л. В. Історія фізичної культури : курс лекцій для студентів спеціальності 017 – Фізична культура і спорт / Л. В. Кошева. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – 216 с.
9. Попеску І.К. Малий античний олімпійський словник. Київ: Олімпійська література. 1999. 144 с.
10. Олімпійська хартія. Міжнародний олімпійський комітет. Київ: Олімпійська література. 1999. 96 с.

11. Севрюк, Микола Петрович. Історія фізичної культури і спорту: навч. посіб. / М. П. Севрюк; М-во освіти і науки України, Кремен. нац. ун-т ім. М. Остроградського. — Кременчук: Олексієнко В. В., 2015. — 114 с. — Бібліогр.: с. 103-114.
12. Солопчук, Микола Сергійович. Всесвітня історія фізичної культури і спорту: [навч.- метод. посіб.] / М. С. Солопчук, А. О. Бондар, Д. М. Солопчук. — Кам'янець-Подільський: Друк. "Рута", 2016. — 131 с.: іл., табл., портр. — Бібліогр.: с. 124-125. — Предм. покажч.: с.126-131.
13. Школа О.М., Золочевський В.В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. — Харків, ХГПА, 2013. — 217с

Додаткова

1. Грибан, Григорій Петрович. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту / Г. П. Грибан, Д. В. Бойко, Д. О. Дзензелюк ; за ред. Г. П. Грибана ; М-во освіти і науки України, Житомир. нац. агрокол. ун-т. — Житомир : Рута, 2016. — 99 с. — Бібліогр.: с. 97–99.
2. Єрьоменко, Едуард Анатолійович. Хортинг – національний вид спорту України : метод. посіб. / Е. А. Єрьоменко ; Каб. Міністрів України, М-во освіти і науки України, М-во молоді та спорту України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти [та ін.]. — Київ : Паливода А. В., 2014. — 1062 с. : табл. — Бібліогр.: с. 1037-1040.
3. Куроченко, Іван Панасович. Правові, організаційні та методичні засади фізичної культури і спорту в Україні : навч. практикум / І. П. Куроченко ; Нац. ун-т держ податк. Служби України. — Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2016. — 612 с. : іл., табл. — Бібліогр.: с. 301-603.
4. Короткий словник-довідник термінів спорту та фізичної культури : навч. посіб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка ; [уклад.: Ю. О. Маркітантов, В. Ю. Маркітантова]. — Вид. 2-ге допов. — Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2014. — 71 с. — Бібліогр.: с. 70.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
2. Електронний каталог центральної галузевої бібліотеки з фізичної культури і спорту: <http://sportedu.ru/>
3. Академія фізичного виховання, Варшава (Польща) <http://www.awf.edu.pl> 5.
5. Вільна енциклопедія: <http://uk.wikipedia.org>
6. Електронні ресурси Федерацій видів спорту України та світу, сайту МОК

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Для денної форми навчання	Для заочної форми навчання
Участь в обговоренні	10	10
Тестування	20	10
Самостійна робота	30	40
Іспит	40	40
Додаткові бали студент може отримати під час проходження курсів на інших платформах з викладенням сертифікату	1 курс = 10 бал.	1 курс = 10 бал.
Разом	100	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

ПОЛІТИКА КУРСУ

Плагіат та академічна доброчесність: Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття: Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії: На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки. Під час занять здобувачі: не вживають їжу та жувальну гумку; не залишають аудиторію без дозволу викладача; не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.